

KS. TADEUSZ MATRAS

KSIĄDZ BISKUP DR MIŁOŚLAW JAN KOŁODZIEJCZYK (1928 - 1994)

Szósty biskup pomocniczy częstochowskiego Kościoła urodził się 23 czerwca 1928 roku w Sułoszowej, w ziemi wprawdzie kieleckiej ale inklinującej ku tradycjom krakowskim. Przyszedł na świat w licznej rodzinie Stefana i Anny z d. Rudzińskiej. Dom rodzinny związany z wykorzystywaniem posiadanej ziemi kultywował bogate religijne i narodowe tradycje. W tej atmosferze wzrastał jeden z synów rodziny Kołodziejczyków - późniejszy biskup.

Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej miejscowości. W jedenastym roku jego życia okupacja niemiecka wpisała się w historię młodego chłopca. Ukończonej nauki w szkole podstawowej w czasie okupacji nie mógł kontynuować oficjalnie. Program gimnazjalny przygotowywał w tajnym nauczaniu, by po zakończeniu okupacji podjąć naukę w gimnazjum i liceum im. Staszica w Sosnowcu. Po maturze w 1947 roku wstąpił do Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie i rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia ukończył w 1952 roku i uwieńczył je stopniem magistra teologii oraz święceniami kapłańskimi w częstochowskiej katedrze otrzymanymi z rąk bpa Stanisława Czajki - 29 czerwca 1952 r. Dla uzyskania stopnia magistra przedłożył pracę *O świętych obcowaniu w świetle nauki św. Tomasza z Akwinu* przygotowaną pod kierunkiem ks. prof. Ignacego Różyckiego na seminarium z teologii dogmatycznej.

Po święceniach został skierowany do pracy duszpasterskiej w diecezji. Jako wikariusz pracował dwa lata w parafii św. Joachima i Anny w Zagórze k. Sosnowca i Gomunicach. Z tej ostatniej po kilku miesiącach wysłano ks. Miłosława na studia specjalistyczne z zakresu teologii dogmatycznej na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Ukończył je ze stopniem licencjata teologii, który dawał mu prawo nauczania w seminarium duchownym. Potem kontynuował studia w Rzymie, Krakowie i Warszawie. Stopień doktora teologii uzyskał w 1967 r. na Wydziale Teologicznym Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Przedstawił tam rozprawę *Tożsamość mistycznego Ciała Chrystusa i Kościoła rzymsko-katolickiego w teologii ostatniej doby*, przygotowaną również pod kierunkiem ks. prof. Ignacego Różyckiego. Przygotowywał się do habilitacji, jednak powierzone zadania nie pozwoliły mu osiągnąć tego celu.

22 maja 1971 r. Rada Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie mianowała go zastępcą profesora teologii dogmatycznej. Na tym stanowisku pozostał do końca życia.

W latach 1956-1993 wykładał w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie a po przeniesieniu tegoż w Częstochowie: teologię dogmatyczną (1956-1993), patrologię (1956-1964), historię teologii (1956-1964) oraz propedeutykę teologii (1962-1967). Podjął również wykłady z teologii dogmatycznej na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie (1969-1979) i jego licencjackiej sekcji eklezjologiczno-mariologicznej w Częstochowie (1974-1992). Wykładał również ten przedmiot w Międzyzakonnym Wyższym Instytucie Katechetycznym w Krakowie (1972-1978) oraz Przywydziałowym Studium Katechetycznym PWT (1972-1978). W ramach zajęć dydaktycznych prowadził seminarium naukowe magisterskie i licencjackie. Pod jego kierunkiem przygotowano 10 rozpraw licencjackich i 29 prac magisterskich.

W latach 1971-1974 pełnił funkcję sekretarza Rady Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie.

Był wykładowcą, wychowawcą i przełożonym w Częstochowskim Seminarium Duchownym w Krakowie. Skierowany do Seminarium po studiach w Lublinie został sekretarzem seminaryjnej kancelarii (1956-1962), a potem prefektem (1962-1965) oraz rektorem (1974-1979). Jako rektor Seminarium 23 października 1978 r. został przez papieża Jana Pawła II podniesiony do godności biskupiej i mianowany biskupem pomocniczym diecezji częstochowskiej i tytularnym biskupem Avisy. Konsekrowany w katedrze częstochowskiej 31 grudnia 1978 r. służył diecezji ponad piętnaście lat. Święceń biskupich udzielił mu ordynariusz częstochowski bp Stefan Bareła wraz z współkonsekratorami bpem Tadeuszem Szwagrzykiem i bpem Stanisławem Smoleńskim. Jako wielki czciciel Maryi, oddający się Jej w niewolę za wolność Kościoła, jako hasło biskupie obrał wezwanie «Pod Twoją obronę». W ostatnich latach czuwał nad budową nowego gmachu seminarium duchownego w Częstochowie.

Należał do sekcji wykładowców teologii dogmatycznej w Polsce oraz do Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie. Na posiedzeniach powyższych sekcji wygłosił szereg referatów. Brał udział w kongresach i sympozjach naukowych.

Z ramienia Episkopatu Polski był członkiem Komisji do spraw Trzeźwości oraz Apostolstwa Świeckich. Przez wiele lat pełnił funkcję krajowego protektora Duszpasterstwa Nauczycieli i Wychowawców, organizując dla nich pielgrzymki i rekolacje na Jasnej Górze.

W kurii diecezjalnej od początku biskupiej posługi był wikariuszem generalnym oraz opiekunem wydziału duszpasterstwa ogólnego, katechetycznego (młodzieżowego) i rodzin. Brał czynny udział w Drugim Synodzie Diecezji Częstochowskiej. Przewodniczył Archidiecezjalnej Komisji II Synodu Plenarnego.

Wykształcony w dobrej szkole metodologicznej przygotował i opublikował szereg artykułów. Podjął w nich głównie tematykę eklezjologiczną i mariologiczną. W oparciu o przesłanie Soboru Watykańskiego II starał się w swych dociekaniach dotrzeć nie tylko do istoty problemu, ale również przenieść go w płaszczyznę duszpasterskiego działania. W formułowaniu wniosków znamionował się wielką precyzją, w czym pomagała mu posiadana spekulatywność umysłowa.

Choroba kilka lat niszczyła mocny organizm Biskupa. Służba zdrowia onkologii w Gliwicach, jak również szpitala w Częstochowie, dokładała wszelkich wysił-

ków, aby ją zlikwidować, niestety choroba nowotworowa okazała się silniejszą. Jak zaznaczył Ks. Biskup w testamencie, swoje cierpienia i życie ofiarował za Kościół i archidiecezję częstochowską.

Zmarł w szpitalu na Zawodziu w Częstochowie 3 marca 1994 r. Tego samego dnia trumnę ze zwłokami ks. Biskupa wystawiono w auli Arcybiskupiego Seminarium Duchownego a w kaplicy seminaryjnej ks. bp Antoni Długosz przewodniczył koncelebrowanej Mszy św. za zmarłego. 4 marca 1994 r. nuncjusz apostolski abp Józef Kowalczyk wraz z metropolitą częstochowskim abpem Stanisławem Nowakiem przewodniczyli konduktowi pogrzebowemu do bazyliki katedralnej. Mszę św. koncelebrowali pod ich przewodnictwem księża z trzech diecezji: częstochowskiej, sosnowieckiej i kaliskiej. Homilię wygłosił Metropolita częstochowski, w której podkreślił ofiarność życia i wiernej służby zmarłego Biskupa dla Kościoła i archidiecezji do ostatnich dni życia.

5 marca 1994 r. odbył się pogrzeb ks. bpa Miłostawa Kołodziejczyka. Brało w nim udział 24 biskupów i około 300 kapłanów. Koncelebrowanej Mszy św. przewodniczył kard. Henryk Gulbinowicz a homilię podczas niej wygłosił bp Józef Życiński. Bazylikę katedralną wypełniły liczne rzesze wiernych świeckich, sióstr zakonnych, oraz kapłanów przybyłych niemal z całej Polski, by pożegnać biskupa, profesora, przełożonego, wychowawcę i przyjaciela.

Ks. bp Miłostaw Jan Kołodziejczyk został pochowany na częstochowskim cmentarzu Kule, w krypcie kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego, obok biskupów Tadeusza Szwagrzyka i Franciszka Musiela.

Ojciec Święty Jan Paweł II w telegramie nadesłanym na wiadomość o śmierci ks. bpa Kołodziejczyka napisał: „Odszedł po wieczną nagrodę gorliwy Pasterz, miłujący Kościół i całkowicie oddany ludowi Bożemu. Służył z miłością Kościołowi jako rektor Seminarium Duchownego, wychowawca alumnów, wykładowca na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, członek Komisji Episkopatu Polski do spraw Apostolstwa Świeckich i opiekun Krajowego Duszpasterstwa Nauczycieli i Wychowawców”.

Bibliografia publikacji Ks. Bpa Miłostawa Jana Kołodziejczyka

1. *Alumni i neoprezbiterzy Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie w latach 1928-1974*. Częstochowskie Studia Teologiczne 2, 1974, 181-200
2. *Apostolskie powołanie biskupa w Kościele diecezjalnym. Kazanie wygłoszone w dziesięciolecie rządów diecezją częstochowską przez bpa Stefana Barełę*. Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne 3-5 (1974) 116-120
3. *Cel wzrostu mistycznego Ciała Chrystusa w świetle Listu św. Pawła do Efezjan*. Ruch Biblijny i Liturgiczny 5 (1962) 277-282
4. *Dalsza reforma w dziedzinie odpustów*. Ruch Biblijny i Liturgiczny 2-3 (1969) 103-123
5. *Eucharystia a kapłaństwo. Uwagi na marginesie Listu Kongregacji do Spraw Nauki Wiary z dnia 6 sierpnia 1983 r. „Sacerdotium Ministeriale”*. w: Służyć

- prawdzie i miłości - Pamięci księdza biskupa dra Stefana Bareły. Częstochowa 1984, 93-103
6. *Eucharystia a sakrament małżeństwa*. Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne 5 (1987) 111-121
  7. *Fakt wzrostu mistycznego Ciała Chrystusa w świetle Pisma św.* Ruch Biblijny i Liturgiczny 2 (1962) 91-101
  8. *Kościół partykularny i Kościół lokalny a diecezja*. Częstochowskie Studia Teologiczne 3, 1975, 243-256
  9. *Nowa miara odpustu częściowego*. Ruch Biblijny i Liturgiczny 3 (1968) 147-158
  10. *Podstawy teologiczne Rady Kapłańskiej*. *Analecta Cracoviensia* 3, 1971, 295-310
  11. *Powołanie chrześcijanina a powołanie kapłańskie i zakonne*. Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne 6-7 (1974) 139-153
  12. *Powołanie chrześcijańskie jako podstawa, warunek i kryterium powołania kapłańskiego*. *Analecta Cracoviensia* 13, 1981, 265-277
  13. *Powołanie chrześcijanina jako podstawa powołania kapłańskiego i zakonnego*. Częstochowskie Studia Teologiczne 8, 1980, 229-241
  14. *Profesorowie i wykładowcy Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie*. Częstochowskie Studia Teologiczne 2, 1974, 173-180
  15. *Reforma obrzędu sakramentu bierzmowania*. Ruch Biblijny i Liturgiczny 3 (1972) 189-196
  16. *Relacja biskup - kapłan w dokumentach Soboru Watykańskiego II*. Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne 3-6 (1969) 64-71
  17. *Sakramentalność episkopatu*. w: *Idee przewodnie soborowej Konstytucji o Kościele*. Kraków 1971, 191-218
  18. *Soborowe inspiracje w mariologii*. Częstochowskie Studia Teologiczne 1, 1973, 87-106
  19. *Teologia powołania chrześcijańskiego w jego wymiarze wspólnotowym*. *Analecta Cracoviensia* 8, 1976, 133-146
  20. *Teologiczne założenia praktyki odpustowej*. Ruch Biblijny i Liturgiczny 3 (1974) 138-148
  21. *Tożsamość mistycznego Ciała Chrystusa i Kościoła katolickiego w teologii katolickiej ostatniej doby*. w: *Studia dogmatyczno-moralne*. Warszawa 1968, 5-102
  22. *Wizja Kościoła diecezjalnego w nauce Soboru Watykańskiego II*. Częstochowskie Studia Teologiczne 8, 1980, 79-91
  23. *Wspólnotowy charakter powołania chrześcijańskiego*. Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne 4 (1974) 177-190
  24. Recenzja: Rękas M., *Sakrament chorych*. Ruch Biblijny i Liturgiczny 1 (1962) 63-64